

Ruszin népballadák

Egymástól elszakított szeretők

Ej, alá amarra, arra alá, messze,
közeli szomszédok éltek, éldegéltek.
Egyiknek lánya volt, szőke szép Hanicska,
a másiknak fia, szép derék Janicska.

De azok ott egymást oly nagyon szerették,
szemükkel folyton csak egymást keresték.
Nyugton ők Isten szent házában sem voltak,
aranyalmájukkal vígan játszadoztak.

Hanicska rossz anyja addig fondorkodott,
míg házaik közé egy falat rakatott.

– Falrakók, falrakók, ti is úgy húzzátok,
babám udvarára ablakot hagyjatok,
szemem hadd vethessem szerelmes Jankómra,
hadd lássam, ha lovát viszi itatóra!

– Meghalok én, anyám, szőke Hanicskáért,
eleped a szívem karcsú alakjáért.

– Meg ne halj már, fiam, szőke Hanicskáért,
építtetek neked egy takaros kocsmát.
Jönnék majd mulatni urak és úrhölgyek,
majdcsak viszontlátod a szép szeretődöt.

– Eresszen el, anyám, a kerek kocsmába!
– Nem eresztlek, nem mész el, te híres kurva!

– Csak meghalok, anyám, szőke Hanicskáért,
eleped a szívem karcsú alakjáért.

– Meg ne halj már, fiam, azért a leányért,
inkább építtetek egy szép aranyhidat.
Pánok és pányikák jönnek látására,
majdcsak Hanicskát is elengedi anyja.

– Eresszen el, anyám, hadd menjek a hídra!
– Nem eresztlek, nem mész el, te híres kurva!

– Csak meghalok, anyám, szőke Hanicskáért,
eleped a szívem karcsú alakjáért.

– Meg ne halj már, fiam, szőke Hanicskáért,
építettetek inkább egy kerek kápolnát,
urak és úrhölgyek jönnek imádkozni,
oda csak elküldi az anyja a lányát!

– Eresszen el, anyám, kerek kápolnába!
– Nem eresztlek, nem mész el, te híres kurva!

– Meghalok, meghalok szőke Hanicskáért...
Összeesett ekkor, a szíve megállott.

Hancsa meghallotta, a kannát felkapta,
mintha csak vízért szaladna a kútra,
s ő is holtan borult rá a koporsóra.

Egyik másik mellé ki van már terítve,
kívánczik lelkük fel az Úr elébe.
Szent kápolna elé Janicskát hantolták,
mögötte Hanicska sírját is megásták.

Az egyikből kinőtt gyászos rozmaringszál,
a másiktól hajtott fehér liliomszál.
Addig növekedtek, addig illatoztak,
a kápolna fölött összekapaszkodtak.

Hanicska rossz anyja tétlenül nem nézte,
lajtorjára hágott, mindkettőt letépte.
Meggzóltalt Janicska lenn a nyirkos földben:

– Hej, anya, te anya, kegyetlen rossz anya,
élnünk ha nem hagytál, hagyjál már nyugodni,
testünknek a földben csöndben elporladni,
lélek- s szerelemnek egymásért lobogni.

A hűtlen szerető megidézése varázslással

A Duna túloldalán,
bojtárom, galambom,
juhász nyáját fordítja,
haj-te-drita, haj-haj!

Juhász nyáját fordítja,
bojtárom, galambom,
legényeit szólítja,
haj-te-drita, haj-haj!

– Hej, lakói tanyámnak,
bojtárom, galambom,
mondjátok meg babámnak,
haj-te-drita, haj-haj!

Mondjátok meg babámnak,
bojtárom, galambom,
ama cifra ruhásnak,
haj-te-drita, haj-haj!

Férjhez mehet a nyáron,
bojtárom, galambom,
énrám többé ne várjon,
haj-te-drita, haj-haj!

Ifjoncforma vagyok még,
bojtárom, galambom,
gazdagságom van elég,
haj-te-drita, haj-haj!

Száz tehénre száz sajtár,
bojtárom, galambom,
csordáimé a határ,
haj-te-drita, haj-haj!

Marháimnak száma sincs,
bojtárom, galambom,
méneseimnek párja nincs,
haj-te-drita, haj-haj!

Pénzesládám kulcsra jár,
bojtárom, galambom,
bankóm benne élén áll,
haj-te-drita, haj-haj!

A leány meghallotta,
bojtárom, galambom,
anyjához rohant sírva,
haj-te-drita, haj-haj!

– Édesanyám, kedvesem,
meg se szültél volna,
e csalfa csobánlegény
el ne hagyott volna!

– Megmutatom, hol leled,
bojtárom, galambom,
a szerelemgyökeret,
haj-te-drita, haj-haj!

Zöld erdő rejtekében,
bojtárom, galambom,
fehér kőszirt tövében,
haj-te-drita, haj-haj!

– Éjjel-nappal kerestem,
bojtárom, galambom,
mégis csak egyet leltem,
haj-te-drita, haj-haj!

Óvatosan kivájtam,
bojtárom, galambom,
forrásvízben sikáltam,
haj-te-drita, haj-haj!

Meg is reszeltem szépen,
bojtárom, galambom,
friss tejben péppé főztem,
haj-te-drita, haj-haj!

S ahogy járt a fakanál,
bojtárom, galambom,
a kesely ló táncolt már,
haj-te-drita, haj-haj!

Száll a pára, nő a hab,
bojtárom, galambom,
csobánlegény lóra kap,
haj-te-drita, haj-haj!

S mire felforr, kicsordul,
bojtárom, galambom,
nyitott kapun befordul,
haj-te-drita, haj-haj!

– Te büszke csobánlegény,
mit akarsz már tőlem?
Mióta hűtlen lettél,
egyre hull a könnyem!

– Nem jószántamból jöttem,
bojtárom, galambom,
mégis lovamra ültem,
haj-te-drita, haj-haj!

– Ha már itt vagy, fogadlak,
légy vendégem, jer be,
édes gyökeret főztem
frissen habzó tejbe!

Megízlelte, feljajdult,
bojtárom, galambom,
és a székről lefordult,
haj-te-drita, haj-haj!

Felállt mégis, elhaladt,
bojtárom, galambom,
a szakadó part alatt,
haj-te-drita, haj-haj!

Mikor a föld rászakadt,
bojtárom, galambom,
összetörve ott maradt,
haj-te-drita, haj-haj!...

A túlparton ciprusfa –
hervad minden ága.
Ennyi volt, jó emberek,
regém tanulsága.

Vári Fábián László fordításai

Hát meghozta a tavasz hatvanadik éveitek nektek is, Laci,
Tóni! Lombosuljatok!

Köszönti így a szerkesztőség barátait: Vári Fábián Lászlót
és Bognár Antalt.